



Opinia do ustawy:

- o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie,
- o wojewodzie i administracji rządowej w województwie**

(druk nr 410 i 409)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, zwana dalej ustawą kompetencyjną, ma na celu realizację procesu zdecentralizowania zadań publicznych i polega na przekazaniu samorządowi województwa, powiatu i gminy kompetencji i zadań aktualnie wykonywanych przez wojewodów. Ustawa jest koherentna do równolegle uchwalanej nowej ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

Opiniowana ustawa dokonuje szeregu zmian strukturalnych, przesunąć kompetencyjnych zmierzających do realizacji zasady pomocniczości, porządkuje zagadnienia związane z wydawaniem aktów prawa miejscowego oraz porządkuje podział kompetencji pomiędzy organami jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawa dokonuje zmian w 25 ustawach. Poniżej omówiono istotę tych zmian.

W ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych likwiduje się szczególny sposób rozstrzygnięcia konfliktów kompetencyjnych starostów.

W ustawie o odznakach i mundurach umożliwia się ustanowienie odznak honorowych przez organy stanowiące wszystkich rodzajów jednostek samorządu terytorialnego, a nie tylko przez sejmik województwa.

W ustawie o scalaniu i wymianie gruntów w zakresie postępowania scaleniowego lub wymiennego organem wyższego stopnia w stosunku decyzji starosty nie będzie wojewoda, lecz organ właściwy według zasad ogólnych tj. samorządowe kolegium odwoławcze.

W ustawie Prawo przewozowe przeniesiono kompetencje w wypadku klęsk żywiołowych z marszałka województwa na wojewodę.

W ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonano ponownego zespolenia Inspekcji sanitarnej na poziomie województwa i powiatu.

W ustawie o rybactwie śródlądowym dokonano zmian mających charakter porządkowania kompetencji pomiędzy organami na szczeblu województwa: marszałkiem województwa, zarządem województwa oraz sejmikiem.

W ustawie o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego następuje przeniesienie zadania polegającego na wykonywaniu działań zmierzających do integracji środowisk kombatanckich i koordynacji ich działań, z wojewody na samorząd województwa.

W ustawie o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej sposób wykonywania nadzoru nad aktami prawa miejscowego wydawanymi przez dyrektorów urzędów morskich poddano zasadom ogólnym tj. trybowi wynikającemu z nowej ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

W ustawie o lasach ujednolicono zasady powierzania prowadzenia spraw w imieniu starosty.

W ustawie Prawo łowieckie doprecyzowano przepisy dotyczące posiadania i hodowania chartów rasowych oraz uporządkowano przepisy dotyczące wydawania aktów prawa miejscowego.

W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przeniesiono na radę gminy kompetencje do określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie prowadzenia działalności polegającej na utrzymaniu czystości i porządku.

W ustawie Prawo o ruchu drogowym przeniesiono kompetencje do tworzenia wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego z zarządu na sejmik województwa.

W ustawie o ochronie zwierząt doprecyzowano przepisy dotyczące hodowli psów rasy uznanej za agresywną.

W ustawie o samorządzie powiatowym poszerzono definicję dzielenia powiatów o przywrócenie statusu miasta na prawach powiatu miastu, które zostało połączone z powiatem mającym siedzibę władz w tym mieście.

W ustawie o bezpieczeństwie morskim doprecyzowano charakter aktu wydawanego przez dyrektora urzędu morskiego.

W ustawie o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów przeniesiono, z wojewody na rzecz marszałka województwa, kompetencje w zakresie udzielania zezwolenia na prowadzenie praktyki psychologicznej.

W ustawie Prawo farmaceutyczne przeniesiono, z zarządu powiatu na radę powiatu, kompetencję ustalania rozkładu godzin pracy aptek.

W ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej dokonano zmian stanowiących konsekwencje zmian w ustawie o jednostkach doradztwa rolniczego.

W ustawie o rybołówstwie doprecyzowano zakres zarządzeń porządkowych wydawanych przez inspektorów rybołówstwa morskiego.

W ustawie o pomocy społecznej zadania dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stały się zadaniami własnymi gminy, a nie jak do tej pory zadaniami z zakresu administracji rządowej.

W ustawie o ochronie przyrody sejmikowi województwa w miejsce wojewody powierzono kompetencje tworzenia parku krajobrazowego oraz wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu. W miejsce wojewody, radzie gminy powierzono natomiast kompetencję ustanowienia pomnika przyrody.

W ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dokonano zmian stanowiących konsekwencję zmian w ustawie o jednostkach doradztwa rolniczego.

W ustawie o jednostkach doradztwa rolniczego podporządkowano 16 ośrodków doradztwa rolniczego samorządom wojewódzkim, natomiast Centrum Doradztwa Rolniczego pozostawiono podporządkowane właściwemu ministrowi.

W ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji przyznano dotychczasowe kompetencje wojewody – marszałkowi województwa.

W ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii kompetencje wojewody, w zakresie zezwolenia na prowadzenie zakładu prowadzącego leczenie substytucyjne oraz w zakresie zezwoleń dotyczących upraw maku, przeniesiono na marszałka województwa. Natomiast sejmik województwa uzyskał prawo do określania powierzchni przeznaczonej corocznie pod uprawy maku lub konopi.

Równoległe uchwalana, do ustawy kompetencyjnej, ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ma na celu wzmocnienie pozycji wojewody w szczególności w roli przedstawiciela Rady Ministrów oraz wzmocnienie zasady jednoosobowej odpowiedzialności. Ustawa utrzymuje zasadę pełnienia przez wojewodę władzy administracji ogólnej w województwie.

W stosunku do obecnie obowiązujących przepisów wskazano kryteria jakie musi spełniać osoba powoływana na stanowisko wojewody oraz dodano szczegółowe przepisy dotyczące kontroli prowadzonej przez wojewodę.

Wojewoda będzie mógł kontrolować wykonywanie przez organy rządowej administracji zespolonej w województwie zadań wynikających z ustaw i innych aktów prawnych, ustaleń Rady Ministrów oraz wytycznych i poleceń Prezesa Rady Ministrów oraz wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego i inne podmioty zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej. Wojewoda będzie mógł także kontrolować sposób wykonywania zadań przez działające w województwie organy niezespolonej administracji rządowej.

II. Przebieg prac legislacyjnych

W trakcie prac legislacyjnych nad ustawą kompetencyjną zrezygnowano ze zmian dotyczących zmiany podporządkowania ochotniczych hufców pracy oraz zmian dotyczących ustawy o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa. W stosunku do ustawy o wojewodzie dodano przepis umożliwiający tworzenie delegatur urzędów wojewódzkich.

III. Uwagi szczegółowe

Obie ustawy, z wyjątkiem pomyłek o charakterze porządkowo – legislacyjnym, nie wzbudzają zasadniczych uwag.

Adam Niemczewski
wicedyrektor